

Barbara Španjol-Pandelo

Osnovu fundusa rovinjske Zbirke starih majstora čini dio kolekcije iz rezidencije obitelji baruna Georga von Hütterotta na otoku Sv. Andrije kod Rovinja. Pedesetih godina 20. stoljeća zbirka je obogaćena djelima uglavnom baroknih majstora iz fundusa Etnografskog muzeja Istre u Pazinu i Arheološkog muzeja Istre u Puli. Također se tijekom godina nadopunjuje iz inventara gradskih crkava koje više nisu u funkciji, pa danas fundus

ZBIRKA STARIH MAJSTORA ZAVIČAJNOG MUZEJA GRADA ROVINJA

Zavičajni muzej Grada Rovinja, Rovinj
Autori postava: Višnja Bralić i Argeo Curto

Slikarski izvori i tokovi u Zbirci starih majstora: slike od 16. do 18. st., (ur.) Višnja Bralić, Rovinj, Zavičajni muzej grada Rovinja, 2005., 111 str., ISBN 953-97554-6-8

Zbirke starih majstora čini 235 djela slikarstva i kiparstva.

Nakon Drugoga svjetskog rata i smrću posljednjih članova obitelji von Hütterott kolekcija njihovih umjetnina raznosi se po raznim institucijama tadašnje države. Kako bi se donekle sačuvalo ono što je ostalo od zbirke, na prijedlog Kotarskog savjeta za prosvjetu i kulturu 1953. godine Narodni odbor općine

Rovinj donosi odluku o osnivanju gradskog muzeja. Godine 1954. pod imenom Muzejska zbirka osniva se muzej te se smješta u baroknu palaču grofova Califfi. Imenovana ravnateljica, akademska slikarica Zora Matić poziva Zdenku Munk, tadašnju ravnateljicu Muzeja za umjetnost i obrt u Zagrebu, da izradi koncept prvog postava Zbirke starih majstora. Međutim kada 1959. Zora Matić odlazi s mjesta ravnateljice, Muzej se zatvara. Dvije godine kasnije Muzej ponovo otvara svoja vrata te se 1962. Zbirka postavlja na temelju postojećeg koncepta dr. Munk. Međutim, kako je dotrajalost zgrade počela predstavljati opasnost za posjetitelje, 1967. godine zatvaraju se stalni postavi. Miroslav Gašparović, kustos Strossmayerove galerije iz Zagreba, bio je autor privremenog postava Zbirke starih majstora gotovo dvadeset godina kasnije, 1986. godine, kada se ponovno otvaraju stalni postavi Muzeja. Nažalost, ni jedan od spomenuta tri postava nije dobio svoj katalog.

Pod ravnateljstvom Milene Petruz 1985. godine zbirka je u cjelosti inventirana i fotografski dokumentirana, a u rad je uključen i Zavod za restauriranje umjetnina iz Zagreba. Sustavna obrada građe započela je 1986. godine, što je na kraju pod ravnateljstvom Argea Curta 2005. rezultiralo novim postavom, čija je autorica Višnja Bralić, kao i prvim katalogom. Novi je postav izložbe, otvoren 16. rujna 2005., privremeno bio nedostupan zbog preuređenja zgrade Muzeja od 16. studenog 2005., a u travnju 2006. još je jednom otvoren.

Na drugom je katu palače u pet prostorija izloženo četrdesetak djela slikarstva i ki-

parstva. Prezentirana su djela različite provenijencije i sadržaja, pa ograničen prostor nije dopustio standardnu podjelu prema slikarskim temama, kao što se teško mogla poštivati i kronologija nastanka. To je donekle uspjelo tek u dvije prostorije. Dok se u prvoj, ulaznoj sobi nalaze djela sakralne tematike datirana u razdoblje 16. stoljeća, zadnja soba sadrži seriju obiteljskih portreta obitelji von Hütterott iz 19. stoljeća. Ostale tri dvorane sadrže niz djela datiranih u razdoblje od sredine 16. do početka 18. stoljeća, a tematika im je vezana uz Stari i Novi zavjet, kao i uz teme iz antičke mitologije i povijesti. Iako je slike i skulpture različite provenijencije prilično teško povezati u jednu cjelinu, vještini načinom postave, zanimljivim odabirom svjetla i grupiranjem djela istog autora ili slične tematike uspjelo se postići skladan tijek izložbe. Lakoća praćenja izložbe ne narušava se čak ni kada su jedna kraj drugih smještene djela koja tematikom i vremenom nastanka nisu bliska. Upravo je ta jednostavnost pregleda posebice naglašena u prostoriji gdje su jedan pored drugog prikazani djelo antičke tematike (Nepoznati slikar, *Samoubojstvo Lukrecije* iz sredine 17. stoljeća) i djelo starozavjetnog sadržaja (Nepoznati mletački slikar(?), *Judita s Holofernovom glavom* iz 8. ili 9. desetljeća 17. stoljeća). U okviru izložbe nema djela koje bi se svojom vrsnoćom i kvalitetom izdvojilo te zaokupilo pažnju promatrača. Izmjenjuju se radovi atribuirani nepoznatim mletačkim majstorima s djelima koja se mogu smjestiti u krug slikara kao što su Andrea Celesti (*Umjerenost, Razboritost*), Antonio Triva (*Judita sa sluškinjom koja drži Holofernovu glavu*) te s onima rijetko potpisanim (Johan Carl Loth, *Ecce Homo*) ili sa sigurnošću atribuiranimajst-

torima 16. i 17. stoljeća (Francesco Bissolo, *Sveta Obitelj sa sv. Jeronimom*; Leandro Bassano, *Bogorodica s Djetetom, malim Ivanom Krstiteljem i anđelima*; Marco Ricci, *Krajolik s putnicima u Emaus* i dr.). Iako je zbirka raznolika, u samom se postavu postiglo uklapanje svih dijelova u jedinstvenu cjelinu i njihovo međusobno prožimanje.

Dvojezični katalog na hrvatskom i talijanskom jeziku rezultat je dugotrajnih istraživanja istarskog slikarstva od 15. do 18. stoljeća s kvalitetnim stručnim tekstovima koji omogućavaju izvanredan uvid u širi povijesno-umjetnički kontekst. Osim kataloga koji obuhvaća 28 kataloških jedinica knjiga je obogaćena i člankom o problemima i načinu konzervatorsko-restauratorskih postupaka nad spomenutim umjetninama Zbirke. Svako se kataloškoj jedinici pristupilo krajnje temeljito i stručno te je svaka popraćena kvalitetnim reprodukcijama. Nažalost, katalog obrađuje samo mali dio zbirke, tako da nedostaje ka-

taloška obrada baroknog drvorezbarstva i skupine slika obiteljskih portreta obitelji von Hütterott koji čine dio stalnog postava, kao i djela smještenih u depou muzeja. Naravno, to obvezuje na nastavak istraživanja i restauratorskih radova te prezentaciju ostalih djela iz fundusa zbirke u nekom novom katalogu i izložbi.

Ovaj je projekt još jednom pokazao koliko je danas neophodna i važna suradnja kustosa, restauratora, povjesničara umjetnosti te naravno angažman šire društvene zajednice u financiranju svih aktivnosti. Kustosi koji su pokrenuli prijeko potrebnu inventarizaciju i zaštitu spomeničke građe u suradnji s restauratorima odradili su značajan posao, dok je istraživački rad renomiranih hrvatskih povjesničara umjetnosti i okupljanje njihovih rezultata u iznimno važnom katalogu omogućio stručnoj i široj javnosti komunikaciju te lakše razumijevanje Zbirke starih majstora.

